

25. januar 2011

FM2011/48

Hermed fremsættes følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsorden for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges senest til FM12 at fremlægge en udliciteringsanalyse, der skal afdække de potentielle økonomiske og administrative gevinster ved at udlicitere opgaver, som i dag varetages af Grønlands Selvstyre og de Selvstyreejede selskaber. Analysen bør tillige sigte på at definere og udpege mulige opgaver og serviceydelser, som kan udlægges til privat frem for offentlig opgaveløsning, og sætte værdi på den mulige besparelse, der kan opnås herved, således at arbejdet kan indgå i finansloven for det efterfølgende år.

(Medlem af Inatsisartut Niels Thomsen, Demokraatit)

Begrundelse

Det er et faktum, at vi står over for store økonomiske udfordringer. For at takle disse store økonomiske udfordringer er det nødvendigt med en helhedsorienteret indsats. En del af denne indsats skal være at rykke ved balancen mellem det offentlige og det private beskæftigelse.

Forskellige analyser siger entydigt, at det i et vækstperspektiv er en stor udfordring at få fremvækst af små og mellemstore virksomheder med et vækstpotentiale. Det centrale i udsagnet er begrebet vækstpotentiale. Vi skal med andre ord skubbe en udvikling i gang, hvor små virksomheder får muligheden for at etablere sig, og dermed får muligheden for at få vigtige erfaringer med at drive virksomhed. Disse små og mellemstore virksomheder skal så senere hen kunne udfylde en betydende rolle som servicerende erhverv med en bred vifte af ydelser, som skal danne grundlag for hverdagen for de personer, som er direkte aktiveret i de såkaldte væksterhverv.

Skatte- og Velfærdskommissionen viser, at beskæftigelsen i den offentlige sektor i 2006 var på 44 %. Heri skal det tages med i betragtningen, at en ikke ubetydelig del af den resterende beskæftigelse er beskæftiget i sektorer, som direkte eller indirekte udspringer af det offentlige engagement.

Skatte- og Velfærdskommissionen påpeger videre, at den samlede beskæftigelse i økonomien er stærkt afhængig af udviklingen af nogle ganske få virksomheder, hvilket understreger sårbarheden i den grønlandske økonomi. Udfordringen er derfor klar: Vi skal have gang i små og mellemstore virksomheder for derved at kunne stå så godt rustet som muligt i denne tid, hvor væksterhvervene vil medføre en forandring af erhvervsstrukturen.

På denne baggrund skal der udarbejdes en analyse af hvilke opgaver, der kan udliciteres eller privatiseres. Der er ikke tale om, at der skal dannes nye offentlige aktieselskaber. Tværtimod bør mit beslutningsforslag også ses i lyset af den grønlandske Selvstyrekommissions anbefaling om, at de Selvstyrejede virksomheders rolle i samfundsøkonomien bør begrænses ved at selskaberne målrettes til alene at varetage deres kernekompetence. Det anføres blandt andet i Selvstyrekommissionens betænkning at

”Selskabernes prispolitik og effektivitet sætter på mange måder rammerne for den øvrige erhvervsudvikling i landet. For det første styrer de offentligt ejede selskaber de opgaver, som er de grundlæggende rammebetingelser for det private erhvervslev. Dernæst betinger de offentligt ejede selskabers størrelse en dominans, der umuliggør eller indirekte betinger, at ingen private investorer ønsker at konkurrere med disse selskaber, både hvad angår de direkte produktioner, som selskaberne er ansvarlige for, og de indirekte produktioner, som selskaberne påtager sig.”

(Betænkning afgivet af Selvstyrekommissionen, 2003: 284).

Det er derudover Demokraternes principielle tanke, at der ved enten en eventuel kommande udlicitering eller privatisering skal stilles krav om opgaveløsningens kvalitet. En idé kunne være at introducere resultatkontrakter. En udlicitering eller privatisering af opgaver skal ikke alene have til hensigt at finde simple økonomiske besparelser til gavn for Landskassens bundlinje og vice versa. Et mål kunne være, at stille som succeskriterium, at den i dag offentligt udførte opgave fremadrettet kvalitetsmæssigt løses bedre i privat regi til de samme penge. Sagt anderledes søger vi at få mere service pr. skatteyderbetalte krone.

Mange studier om effektiviteten af produktion, der foretages under forskellig organisationsform viser, at offentlig produktion i gennemsnit koster knapt 30 % mere, end den samme ydelse koster, hvis den købes på et konkurrencemarked.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget vil være forbundet med administrative omkostninger for Selvstyret eftersom der skal stilles administrative ressourcer til rådighed for at udføre analysearbejdet. Det vurderes samlet set at arbejdet vil lægge beslag på administrative ressourcer svarende til et 1½ AC årsværk af ca. 700.000 kr. Dette beløb må prioriteres inden for administrationens samlede økonomiske ramme.

De økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Der vil ikke være økonomiske og administrative omkostninger for det private erhvervsliv. Tværtimod vil der skabes mulighed for, at små og mellemstore virksomheder på privat initiativ kan starte op. Derudover vil eksisterende private virksomheder få muligheden for at ekspandere deres aktiviteter. Det er tænkeligt at forslaget på kort sigt kan have økonomiske konsekvenser for de offentligt ejede selskaber, men denne mulige negative effekt forventes opvejet ved at små og mellemstore private virksomheder i vækstlaget får bedre indtjenings og udviklingsmuligheder. Således at skattegrundlaget forbedres i dette segment af vores erhvervsliv.

De økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Der vil ikke være økonomiske og administrative omkostninger for borgerne. Den primære hensigt er ikke at øge eller spare på omkostningernes størrelse. Den umiddelbare hensigt er, at borgeren til de samme skatteyderbetalte penge rent kvalitetsmæssig får en bedre service. Det er på sigt muligt at borgerne også vil opleve at priserne på nogle serviceydelser vil falde, når disse ydelser bliver leveret i privat regi.

Med disse ord ser jeg frem til at høre Naalakkersuisuts svarnotat samt indlæggene fra de øvrige partier.